

PRITARTA

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro
2024 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 3-58

RAŠTAS DĖL VALSTYBĖS SIEKIAMŲ TIKSLŲ IR KELIAMŲ LŪKESČIŲ VIEŠAJAI ĮSTAIGAI TRANSPORTO KOMPETENCIJŲ AGENTŪRAI

I. Tikslas

Šiuo Raštu dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių viešajai įstaigai Transporto kompetencijų agentūrai (toliau – Raštas) pateikiami Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos, kaip savininko (dalininko) teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, lūkesčiai dėl viešosios įstaigos Transporto kompetencijų agentūros (toliau – Įstaiga) veiklos kryptių, Įstaigai keliamų tikslų ir veiklos principų.

Raštas yra skirtas trumpojo ir vidutinio laikotarpio valstybės lūkesčiams bei ilgojo laikotarpio Įstaigos vystymosi lūkesčių gairėms nustatyti, Įstaigos pagrindinėms ir kitoms veikloms įvardyti, esminiems veiklos vertinimo rodikliams, informacijos teikimo Susisiekimo ministerijai tvarkai numatyti bei efektyviam Įstaigos ir Susisiekimo ministerijos bendradarbiavimui užtikrinti.

Rašto pagrindu turi būti rengiamas ir (ar) persvarstomas Įstaigos strateginis veiklos planas, nustatomi finansiniai ir nefinansiniai ilgalaikiai bei trumpalaikiai tikslai, atsižvelgiant į valstybės politiką susisiekimo srityje formuojančių teisės aktų, taip pat Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių viešųjų įstaigų veiklą, nuostatas.

Raštu Susisiekimo ministerija nesiekia apriboti ar išplėsti Įstaigos ar jos valdymo organų teisių ar pareigų. Įstaiga ir jos valdymo organai visų pirma privalo vadovautis galiojančiais teisės aktais, Įstaigos įstatais ir kitais Įstaigos savininko priimtais sprendimais, gerą įmonių valdymo praktiką ir prisiimti atsakomybę už priimamus sprendimus. Įgyvendindami Rašte išdėstytus Susisiekimo ministerijos lūkesčius Įstaigos valdymo organai privalo vadovautis protingumo, skaidrumo, efektyvumo ir racionalaus turto valdymo principais.

II. Įstaigos paskirtis ir veiklos tikslai

Įstaigos paskirtis – tenkinti viešuosius interesus vykdant visuomenei naudingą veiklą eismo saugumo užtikrinimo ir civilinės aviacijos valstybinio valdymo ir valstybinės priežiūros srityse.

Įstaigos veiklos tikslai yra šie:

1. vykdyti Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme ir kituose teisės aktuose Įstaigai nustatytas funkcijas;
2. tenkinant viešuosius interesus vykdyti veiklą transporto infrastruktūros srityje;
3. prisidėti prie visuomenės interesus atitinkančios Lietuvos susisiekimo sistemos kūrimo bei plėtos, užtikrinant aukščiausius kokybės, saugos ir saugumo standartus;
4. prisidėti prie aviacijos sektoriaus Lietuvoje plėtos ir Lietuvos aviacijos gairių iki 2030 metų įgyvendinimo;
5. prisidėti prie eismo saugumo keliuose, įgyvendinant Valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtos 2022–2035 m. strategines gaires.

Susisiekimo ministerija tikisi, kad Įstaigos veikla bus plėtojama Rašte nurodytomis kryptimis, o keliami lūkesčiai taps Įstaigos strateginio veiklos plano, kuriame bus nustatyti jų įgyvendinimą numatantys siektini rodikliai ir reikšmės, dalimi.

III. Nefinansiniai lūkesčiai

Transporto sauga. Įstaiga turi nuolat vertinti esamą situaciją ir analizuoti geriausias tarptautines praktikas, pagal kompetenciją veiksmingai prisidėti prie Lietuvos transporto saugos rodiklių gerinimo, aviacijos plėtros ir eismo saugos strategijų kūrimo ir įgyvendinimo, taip pat efektyviai vykdyti teisės aktuose įtvirtintas ir Įstaigai pavestas funkcijas dėl eismo saugumo užtikrinimo.

Lietuvos transporto sektoriaus konkurencingumas. Įstaiga turėtų siekti tapti žinių ir kompetencijų centru, jungiančiu transporto sektoriaus atstovus ir skatinančiu jų dialogą, šalyje. Įstaiga turėtų organizuoti savo veiklą ir nuolat ją tobulinti taip, kad būtų teikiamos kokybiškos ir į klientų poreikius orientuotos paslaugos. Įstaiga turėtų siekti pritraukti naujų transporto rinkos dalyvių į Lietuvą, taip pat sudaryti palankias sąlygas Lietuvos transporto įmonėms plėstis Lietuvoje ir užsienyje. Įstaiga, siekdama sustiprinti Lietuvos konkurencingumą ir pritraukti naujų transporto rinkos dalyvių, turėtų vertinti ir lyginti panašių įstaigų darbą ir veiklos tendencijas Europoje, sukurti vidutinio laikotarpio konkurencingumo didinimo strategiją.

Aviacijos plėtros gairių tikslų įgyvendinimas. Įstaiga pagal kompetenciją turi prisidėti prie Susisiekimo ministerijos parengtų Lietuvos aviacijos gairių iki 2030 metų įgyvendinimo, taip pat užtikrinti paslaugų socialiniams ir ekonominiams partneriams kokybę ir suteikimą reikiamu laiku. Toliau pateikiami konkretūs darbai, kuriuos Įstaiga privalo atlikti:

- iki 2024 m. I ketvirčio pabaigos pasiekti, kad Lietuvai būtų suteikta JAV federalinės aviacijos administracijos audito 1 kategorija;
- pateikti siūlymus Įstaigos įkainių, parentų sąnaudomis, metodikos projektui (toliau – Įkainių metodika), aktyviai dalyvauti jos priėmimo procese ir pasirengti Įkainių metodikos nuostatas taikyti nuo 2024 m. liepos 1 d.;
- iki 2024 m. pabaigos pasirengti „U-space“ oro erdvių įdiegimui, saugiam bepiločių orlaivių integravimui į Lietuvos oro eismą; Susisiekimo ministerija tikisi, kad Įstaiga pagal kompetenciją bendradarbiaus su atitinkamų paslaugų teikėju (-ais) siekiant, kad leidimo vykdyti bepiločių orlaivių skrydžius paslaugos būtų teikiamos vieno langelio principu;
- iki 2024 m. pabaigos kartu su Lietuvos transporto saugos administracija atlikti veiklos funkcijų peržiūrą ir įgyvendinti priimtus sprendimus dėl jų struktūrizavimo ir išgryninimo;
- pagerinti teikiamų aviacinių paslaugų kokybę (sukurti ir įdiegti patrauklų „Fast Track“ modelį; įdiegti „Centrik“ paraiškų modelį ir organizuoti verslo bendruomenei skirtus mokymus).

Veiklos plėtra ir klientų aptarnavimo kokybė. Įstaiga turi rinkos sąlygomis siekti didinti veiklos apimtį ir pajamas. Įstaiga turėtų aktyviai ieškoti galimybių plėsti savo teikiamų paslaugų spektrą ir apimtį tiek Lietuvos, tiek ir užsienio klientams. Susisiekimo ministerija tikisi, kad Įstaiga, siekdama būti pažangi, moderni, tvari organizacija, ypatingą dėmesį skirs teikiamų paslaugų kokybei, efektyviam valstybinės civilinės aviacijos priežiūros sistemos tobulinimui. Įstaiga turi didinti klientams teikiamų paslaugų vertę, plėsti paslaugas, taip didindama klientų pasitenkinimą paslaugomis. Įstaigos klientų pasitenkinimo rodiklis pagal galimybes turi būti reguliariai matuojamas ir nuosekliai augantis. Įstaiga turi nuolat įvertinti naujus klientų lūkesčius ir poreikius ir atsižvelgti į juos planuodama esamų paslaugų teikimo tobulinimo sprendimus ir naujų paslaugų pasiūlą. Įstaiga turėtų aktyviai veikti aviacijos pramonės, ypač aviacijos techninės priežiūros, specialistų rengimo srityje, veiksmingai dalyvauti ugdant naują kartą, kad būtų patenkinti transporto rinkos dalyvių poreikiai. Įstaiga turėtų užtikrinti, kad sprendimų priėmimo terminai trumpėtų, o tobulinami procesai ir modernūs darbo metodai pagerintų tiesioginės veiklos efektyvumą bei operatyvumą, leistų greičiau reaguoti į besikeisiančią situaciją rinkoje.

Veiklos saugumas. Įstaiga, siekdama užtikrinti teikiamų paslaugų ir informacijos saugumą, turi vadovautis norminiais teisės aktais, reglamentuojančiais informacijos saugos ir kibernetinio saugumo reikalavimus. Įstaigoje turi būti diegiama tik nacionalinio saugumo ir kibernetinio saugumo aspektu patikimų gamintojų įranga.

Inovacijos, skaitmeninimas, darnumas. Įstaiga turėtų teikti prioritetus inovatyviems technologiniams sprendimams plėtoti, prisidėti prie Lietuvos susisiekimo srities inovacijų skatinimo, įskaitant inovacijų paklausos kūrimą, ir užtikrinti, kad taikomos naujos technologijos ir modernūs darbo metodai atitiks valstybės inovacijų plėtros, skaitmeninimo ir žalumo prioritetus, pagerins tiesioginės veiklos efektyvumą, operatyvumą, bus sukuriama pridėtinė vertė Įstaigai ir jos klientams.

Įstaiga taip pat turi prisidėti prie transporto sukeltos aplinkos taršos mažinimo ir, įsigydama (nuomodama) tarnybinius automobilius ir kitą Įstaigos veikloje naudojamą transportą, prioritetą teikti netaršioms (pvz., naudojančioms alternatyviuosius degalus), inovatyvioms (pvz., savivaldėms) transporto priemonėms.

Įstaiga savo veikloje turi vadovautis gera tvara ir subalansuota vystymosi praktika, laikytis jos veiklą reglamentuojančių įstatymų, tarptautinių normų ir etikos standartų. Įstaigos strategijoje turėtų būti integruoti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi principai aplinkosaugos, socialiniu, vartotojų ir žmogaus teisių apsaugos aspektais. Įstaiga informaciją apie taikomas darnumo iniciatyvas turi tinkamai atskleisti metinėje veiklos ataskaitoje ir skelbti interneto svetainėje.

Skaidrumas ir rizikos valdymas. Įstaigoje turi būti įdiegtos tokios atsparumo korupcijai priemonės ir procesai, kurie užtikrintų, kad Įstaigos veikla būtų vykdoma skaidriai ir sąžiningai, o viešieji pirkimai būtų vykdomi vadovaujantis viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis, ypatingas dėmesys turi būti skiriamas pirkimo dokumentams parengti, užtikrinant, kad jie būtų aiškūs, tikslūs ir išsamūs, o pirkimo procedūros vyktų skaidriai. Įstaigoje turi būti įdiegta efektyviai veikianti rizikų valdymo sistema, turi būti skiriama pakankamai išteklių rizikų valdymo procesui, tinkamai užtikrinti valstybės nacionalinio saugumo interesai. Investicijų planavimas ir panaudojimas turi būti pagrįstas įvertinus su tuo susijusias rizikas. Įstaiga turi užtikrinti, kad būtų viešai skelbiama visa skelbtina informacija, nurodyta viešųjų įstaigų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

Įstaiga, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo nuostatomis ir kitais duomenų pateikimą pakartotinai naudoti reglamentuojančiais teisės aktais, turi užtikrinti, kad atvertini duomenys būtų inventorizuoti, atverti ir pateikti Lietuvos atvirų duomenų portalui.

Geroji valdysena. Įstaiga turi užtikrinti geriausią praktiką atitinkantį valdymą, didinti veiklos procesų efektyvumą, diegti inovatyvius skaitmeninius sprendimus. Įstaiga privalo vadovautis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijomis. Įstaiga savo veikla turėtų saugoti ir gerinti savo reputaciją, atlikti reputacijos pokyčių tyrimus, taip pat efektyviai naudoti išorinę bei vidinę komunikaciją.

Socialinė atsakomybė ir darbuotojų įsitraukimas. Įstaiga privalo vykdyti savo veiklą pagal aukščiausius skaidrumo, valdysenos, etikos ir socialinės atsakomybės standartus, taikyti modernius personalo įsitraukimo vertinimo metodus ir siekti darbuotojų įsitraukimo augimo. Įstaigoje turi būti palaikoma vertybėmis grįsta organizacinė kultūra, sudaromos sąlygos profesiniam augimui. Įstaiga turi diegti ir plėtoti darbuotojų vertybių, kompetencijų kaitos, motyvacijos ir atlygio sistemas, nuosekliai siekti, kad darbuotojams būtų mokamas jų darbą ir rinkos sąlygas atitinkantis atlygis, kurti patrauklią darbo aplinką, sudaryti sąlygas dirbti individualių poreikių turintiems žmonėms. Susisiekimo ministerija tikisi, kad Įstaigos valdyba ir vadovybė palaikys nuolatinį ir konstruktyvų dialogą su darbuotojų atstovais.

Susisiekimo ministerija tikisi, kad valstybėje kilus ekstremaliosioms situacijoms ar kitoms nenumatytoms aplinkybėms, darančioms reikšmingą poveikį visuomenės gerovei ir saugumui, Įstaiga bus socialiai atsakinga ir ieškos galimybių prisidėti prie valstybės veiksmų kovodama su šių situacijų ir aplinkybių padariniais. Įstaiga turėtų aktyviai veikti nenumatytų atvejų, krizių valdymo srityje, rengiant jų planus ir rekomendacijas.

IV. Finansiniai lūkesčiai

Įstaiga turi planuoti savo veiklą ir investicijas taip, kad būtų užtikrinta teikiamų paslaugų kokybė ir veiklos tęstinumas, Įstaigos veikla būtų nenuostolinga.

V. Bendri lūkesčiai dėl veiklos principų

Įstaigos galutiniai savininkai yra mokesčių mokėtojai, tad Įstaigos valdymo organai privalo dėti visas pastangas, kad Įstaiga ir jos turtas būtų valdomi skaidriai, efektyviai, o paslaugos teikiamos atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos gyventojų ir ūkio subjektų lūkesčius ir poreikius.

Įstaigos valdymo organai tiesiogiai atsako už Įstaigai keliamų lūkesčių ir tikslų įgyvendinimą.

Įstaigos valdyba ir vadovas turi kasmet pristatyti Susisiekimo ministerijos vadovybei atnaujintą strateginį veiklos planą, metinį biudžetą ir veiklos rezultatus, metines valdybos įsivertinimo išvadas.

Įstaigos valdyba turėtų veikti nepriklausomai, tačiau Susisiekimo ministerija tikisi, jog valdyba iš anksto informuos Susisiekimo ministeriją apie esminius sprendimus ir vykdys Įstaigos įstatų ir Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymu priskirtas funkcijas. Esminiais sprendimais laikomi valdybos priimami sprendimai dėl:

- valdybos narių potencialių interesų konfliktų;
- potencialių didelio reikšmingumo teisminių ginčų;
- galimų Įstaigos darbuotojų ar susijusių šalių sukčiavimų;
- esminių Įstaigos veiklos pokyčių;
- Įstaigos struktūros pokyčių, didesnio masto darbuotojų kaitos;
- didelių įsigijimų ar pardavimų;
- inicijuojamų naujų didesnės apimties investicinių projektų;
- galimos žalos visuomenei, gamtai, ekonomikai ar valstybės saugumui;
- spaudos pranešimų, kurie gali reikalauti Susisiekimo ministerijos atstovų komentarų;
- bet kokio masto korupcijos ar politinės intervencijos;
- potencialių grėsmių nacionaliniam saugumui;
- kitų esminių rizikų, keliančių grėsmę Įstaigos veiklos tęstinumui, reputacijai.

Įstaigos valdyba turėtų vadovautis protingumo principu ir informuoti apie kitus potencialiai su savininko interesais susijusius svarbius sprendimus.
